

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Графічний дизайн	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	1

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ І ПРОЕКТНОЇ ГРАФІКИ

Семестр 1 (осінь-зима 2023)

1 вересня — 15 грудня

Викладач	Анна Леонідівна Макарова, ст. викладач, PhD (канд. мист-ва)
E-mail	immadesign@gmail.com
Заняття	За розкладом
Адреса	к. 311, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	067 744 0289; 057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є окремий телеграм-канал і тільки у робочі дні. Розширення: текстові повідомлення (doc), ілюстрації (jpeg, pdf, png, tif, psd). Ескізи мають бути за розміром не більш ніж 1 Мб, оригінали – за домовленістю. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані у Google таблицю, до якої надан доступ викладачем.

Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем онлайн відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Базова навчальна освіта. Володіння українською мовою.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Квітка О. Л., Макарова А. Л. Основи композиції та проєктної графіки. Харків : ХДАДМ, 2013. 24 с.
2. Методичний фонд кафедри графічного дизайну

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

телеграм-канал Romashin Design School

<https://www.facebook.com/the4thblock>

https://www.facebook.com/kvitka.makarova/?modal=composer¬if_id=1603018749264249¬if_t=aymt_biz_growth_gain_fan_upsell_tip&ref=notif

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Графічні матеріали та інструменти, папір (обов'язково). Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет (бажано).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни: «Основи композиції і проектної графіки» – це підготовка студентів/студенток до вивчення основних профільюючих дисциплін спеціалізації «Графічний дизайн»: «Проектування», «Макетування і моделювання упаковки» та «Типографіка» шляхом підготовки студентів до роботи із різноманітними графічними формами, які є важливою складовою частиною графічного дизайну. Дисципліна спрямована на оволодіння професійним сприйняттям особливостей графічної форми, як то: закономірності графічної візуальної мови, основ графічної лексики та граматики, здатністю виражати зміст візуального висловлювання через композиційні рішення та пластику художньо-образних засобів різних графічних технік виконання зображень.

Завдання дисципліни: дисципліни полягають в розвитку знань основних закономірностей строю й функціонування візуальної мови, термінології графічного проектування; ознайомленні студентів/студенток з основними критеріями сприйняття та створення графічних композицій, а також наданням студентам можливості у серії практичних справ отримати основні навички утворювання замислу за допомогою обраних засобів композиції, різноманітних інструментів та графічних технік, а також кольору.

Дисципліна забезпечує загальні та спеціальні (фахові) компетентності:

ЗК 1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

СК 1 Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну

СК 3 Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну

СК 4 Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності

Програмні результати навчання:

РН 1 Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

РН 6 Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

РН 7 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

РН 8 Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію.

- PH 9 Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.
- PH 11 Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
- PH 12 Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.
- PH 13 Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.
- PH 14 Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації і творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики
- PH 15 Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етюдизайну у мистецьких практиках.
- PH 16 Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.
- PH 17 Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.
- PH 18 Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи композиції і проектної графік» - це профільна дисципліна у професійній підготовці бакалаврів графічного дизайну. Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу (12 кредитів ECTS, 360 навчальних години, 20 годин лекцій, 160 годин практичних занять, 180 годин самостійних занять). Всього курс має 4 модулі та 12 завдань.

Осінній семестр для денного відділення містить:

2 модулі, 8 завдань.

180 годин: 80 —практичні заняття, 10 — лекції, 90 — самостійні заняття.

ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ І ПРОЕКТНОЇ ГРАФІКИ

1-й модуль

Завдання № 1. Спеціальна термінологія. Найпростіші геометричні форми:

коло, квадрат, трикутник. Взаємодія плями та формата.

Завдання № 2. Виразні можливості фактури.

Завдання № 3. Виразні можливості лінії.

Завдання № 4. Комбінаторні методи створення орнаментів.

Завдання № 5. Бліц вправи.

2-й модуль

Завдання № 6. Фольклорні форми візуальної мови. Копіювання

Завдання № 7. Власні орнаментальні мотиви на підставі вивченої візуальної мови.

Завдання № 8. Власні візуальні повідомлення на підставі вивченої візуальної мови.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми зосвоюються шляхом практичних занять. Самостійна робота студентів

спрямована на завершення власного уявлення та розуміння тем та закріплення практичних навичок. Зміст самостійної роботи складає завершення та доробка практичних завдань, а також пошук зразків, які надихають у роботі, а також аналіз аналогів стосовно їх графічних комунікативних властивостей, які можна використовувати у власному проекті, а якіх краще запобігати.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент/студентка має спитати дозволу вийти з аудиторії або покинути заняття. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачей кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її і бути спроможним та на наступному занятті відповісти на ключові питання та продовжити робити вправи за розкладом курсу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, роботах, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено використання студентом/студенткою чужих робіт, він/вона втрачає право отримати бали за ці роботи. Якщо це відбулось під час кафедрально перегляду, студент/студентка отримує тільки ті бали, що були зараховані за інші етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

дата	#	вид заняття	зміст	годин	рубіжний контроль	деталі
За розкладом	1	знайомство.	вступ до курсу.	4	доповідь	аудиторне спілкування
За розкладом	2	лекція, оговорення	спеціальна термінологія.	2	доповідь	аудиторне спілкування
За розкладом	3	практика, консультація	коло, квадрат, трикутник. плями та формат.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення	ескізування
За розкладом	4	практика, консультація	коло, квадрат, трикутник. плями та формат.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	5	практика, консультація	коло, квадрат, трикутник. плями та формат.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	6	лекція, практика, консультація	графічні фактури. формальні ознаки та асоціації.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	7	практика, консультація	графічні фактури. формальні ознаки та асоціації.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	8	практика, консультація	графічні фактури. формальні ознаки та асоціації.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	9	лекція, практика, консультація	виразні можливості лінії. графічні засоби та асоціації.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	10	практика, консультація	виразні можливості лінії. графічні засоби та асоціації.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	11	практика, консультація	виразні можливості лінії. графічні засоби та асоціації.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання

За розкладом	12	лекція, практика, консультація	комбінаторні прийоми створення орнаментів.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	13	лекція, практика, консультація	бліц вправи на задану тематику.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	14	практика, консультація	бліц вправи на задану тематику.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	15	перегляд, консультація	перегляд, оговорення, аналіз робіт	4	модульний перегляд у складі кафедри	4 оригінала-макета у форматі А4
За розкладом	16	лекція, консультація	фольклорні форми візуальної мови, аналіз аналогів	2	аналіз джерел та візуальних матеріалів	ескізування
За розкладом	17	лекція, практика, консультація	фольклорні форми візуальної мови, копіювання	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування
За розкладом	18	лекція, практика, консультація	фольклорні форми візуальної мови, копіювання	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	19	практика, консультація	фольклорні форми візуальної мови, копіювання	4	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	20	практика, консультація	фольклорні форми візуальної мови, копіювання	2	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	21	практика, консультація	фольклорні форми візуальної мови, копіювання	4	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	22	лекція, практика, консультація	орнаментальні мотиви на підставі обраної візуальної мови.	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування

За розкладом	23	практика, консультація	орнаментальні мотиви на підставі обраної візуальної мови.	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	24	практика, консультація	орнаментальні мотиви на підставі обраної візуальної мови.	2	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	25	практика, консультація	орнаментальні мотиви на підставі обраної візуальної мови.	4	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	26	лекція, практика, консультація	орнаментальні мотиви на підставі візуальної мови.	2	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	27	практика, консультація	повідомлення на підставі обраної візуальної мови	4	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування
За розкладом	28	практика, консультація	повідомлення на підставі обраної візуальної мови	2	поточний перегляд ескізів, оговорення, аналіз робіт	ескізування, графічне виконання
За розкладом	29	практика, консультація	повідомлення на підставі обраної візуальної мови	4	поточний перегляд, оговорення, аналіз робіт	графічне виконання
За розкладом	30	перегляд, консультація	перегляд, оговорення, аналіз робіт	2	модульний перегляд у складі кафедри	6 оригінал-макетів у форматі А4, 2 оригінала-макета у форматі А3, 3 оригінал-макетів у форматі А5,

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Модуль	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–45
2	Поточний контроль	0–45
	Бонусні бали	0–10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A	20	40	Студент в повному обсязі виконав завдання, взяв участь, або переміг у фахових конкурсах, зробив доповідь. Подача акуратна, вчасно і без помилок.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі виконав завдання, зробив доповідь. Подача акуратна, у строк и без помилок.
A	16	36	Студент в повному обсязі виконав завдання. Подача акуратна, у строк и без помилок.
B	12–15	32–35	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Студент в повному обсязі виконав завдання, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з презентацією.
D	4–7	10–21	Студент не в повному обсязі, але у більшої мірі виконав завдання, робота виконана на недостатньому рівні і з значними недоліками, наявні проблеми з презентацією
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі виконав завдання, виконана робота має багато значних недоліків, робота подана невчасно, неохайно
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів ескізів, процесу роботи та виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів. Для отримання оцінки необхідно пройти поточні етапи контролю у формі перевірок процесу аудиторної та самостійної роботи. У випадку невчасного виконання завдання оцінка знижується до 10 балів (в залежності від модуля та складності завдання).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за участь або або перемігу у фахових конкурсах (до 10-ти балів), яскраву доповідь (до 5-ти балів), а також за участь у житті групи (до 5-ти балів).

Максимальна кількість додаткових балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамс Шон Як дизайн спонукає нас думати, відчувати, діяти. Київ: ArtHuss, 2022. 256 с.
2. Бойлен Алексіс Л. Візуальна культура. – Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.: іл.
3. Бойчук А.В. Пространство дизайна. Харьков: Нове слово. 2013. 367 с.: ил.
4. Вайт Алекс В. Основи графічного дизайну: третє видання. Київ: ArtHuss, 2023. 232 с.
5. Емброуз Гевін, Оно-Білсон Найнджел Графічний дизайн 01. Підхід і мова. – Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.: іл.
6. Етвуд Ребекка Життя в кольорі. – Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.: іл.
7. Іваненко Т. Оригінальність без меж: природа акцидентного шрифту: Монографія. – Х.: ХДАДМ, 2011. 184 с.: іл.
8. Іттен Йоганес Мистецтво кольору: навчальний посібник. Пер. з нім.С Святенко – Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.: іл.
9. Іттен Йоганес Наука дизайну та форми: навчальний посібник. Пер. з нім.С Святенко – Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.: іл.
10. Косів В. Українська ідентичність у графічному дизайні 1945-1989 років. – Київ: Родовід, 2019 . 480 с.
11. Костенко Т.В. Основи композиції та тривимірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. – 256с.
12. Лаптон Еллен, Коул Філіпс Дженіфер Графічний дизайн. Нові основи. – Київ: ArtHuss, 2020. 262 с.: іл.
13. Лесняк В. Графический дизайн (основы профессии). М. : Вид. Дім. : «ИндексМаркет», 2011. 416 с.
14. Сбітнева Н. Ф. Історія графічного дизайну: навчальний посібник / Н. Ф. Сбітнева. — Харків: ХДАДМ, — 2014. — 224 с.
15. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль – Київ: ArtHuss, 2019. 240 с.: іл.
16. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям – Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.: іл.
17. Ruder, Emil Typographie: A Manual of Design. Niggli Verlag; 7th Revised edition, 2001. 274 p.
18. Rand, Paul Design, Form, and Chaos. Yale University Press; Illustrated edition, 2017. 240 p.

На заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.